

ĐÁP ÁN - THANG ĐIỂM
MÔN NGỮ VĂN KHỐI 11 - CUỐI KỲ II - NĂM HỌC: 2024 - 2025

PHẦN	NỘI DUNG		ĐIỂM
I. ĐỌC HIỂU	Câu 1	Xác định thể thơ và chủ thể trữ tình của bài thơ. - Thể thơ: 5 chữ - Chủ thể trữ tình ẩn * Hướng dẫn chấm: - Hs trả lời mỗi ý: 0,5 điểm, trả lời thể thơ tự do: 0,25 điểm - Hs trả lời “mẹ”: 0,5 điểm, nhập vai “mẹ”: 0,5 điểm - Hs trả lời sai, nhập vai không có từ “mẹ”: 0,0 điểm	1,0
	Câu 2	Trong bài thơ, lời ru được ví với những hình ảnh nào? Hãy cho biết tình cảm của chủ thể trữ tình trong bài thơ. - Trong bài thơ, lời ru được ví với những hình ảnh: <i>tắm chăn, bóng mát</i> - Tình cảm của chủ thể trữ tình: tình yêu thương sâu sắc, dịu dàng và bền bỉ của người mẹ dành cho con. * Hướng dẫn chấm: - Hs trả lời mỗi ý 1, lời ru được ví với mỗi hình ảnh: 0.25 điểm - Hs trả lời ý 2 “Tình cảm của chủ thể trữ tình”: 0,5 điểm - Hs trả lời sai: 0,0 điểm. -> Hs có cách diễn đạt tương tự ở vế 2 vẫn cho điểm tuyệt đối	1,0
	Câu 3	Tác giả muốn gửi gắm điều gì vào các câu thơ dưới đây: <i>Mai rồi con khôn lớn</i> <i>Trên đường xa nắng gắt</i> <i>Lời ru là bóng mát</i> - Con lớn khôn xa khỏi vòng tay mẹ thì mẹ vẫn luôn nhớ về con. - Con hãy vững lòng dù con có xa mẹ và gặp khó khăn thì hãy nhớ rằng mẹ vẫn bên cạnh con. Mẹ là điểm tựa, bờ vai cho con. * Hướng dẫn chấm: - Hs trả lời mỗi ý: 0,5 điểm - Hs trả lời sai: 0,0 điểm -> Hs có cách diễn đạt tương tự ở vế 2 vẫn cho điểm tuyệt đối	1,0
	Câu 4	Chỉ ra và nêu tác dụng của biện pháp tu từ lập cấu trúc trong bài thơ. - Lập cấu trúc + <i>Lời ru là tắm chăn/ Lời ru là bóng mát</i> + <i>Lời ru thành giấc mộng / Lời ru thành ngọn cỏ/ Lời ru thành mênh mông...</i> - Tác dụng: + Tạo nhịp điệu nhịp nhàng, cân xứng, tính nhạc cho bài thơ.	1,0

	+ Nhấn mạnh// Làm nổi bật ý nghĩa của lời ru của mẹ đối với con. * Hướng dẫn chấm: - Hs chỉ cần trả lời 2 câu thơ có cùng cấu trúc: 0,5 điểm - Hs trả lời tác dụng về nghệ thuật: 0,25 điểm, về nội dung: 0,25 điểm - Hs trả lời sai: 0,0 điểm	
Câu 5	Từ bài thơ <i>Lời ru của mẹ</i>, anh/ chị hãy viết đoạn văn (từ 5 – 7 dòng) về lòng biết ơn mẹ. Gợi ý: - Mẹ là người sinh ra ta, dành trọn tình yêu thương và hi sinh cho con từ khi con chào đời. - Vì vậy, mỗi người con cần biết ơn mẹ, trân trọng những hi sinh thầm lặng của mẹ. - Lòng biết ơn ấy không chỉ thể hiện bằng lời nói mà còn qua hành động, bằng cách sống tốt, hiếu thảo và luôn nhớ về công lao sinh thành, dưỡng dục của mẹ. * Hướng dẫn chấm - Hs trình bày 2 ý đầu, mỗi ý: 0,25 điểm - Hs trình bày ý sau: 0.5 điểm - Hs trả lời sai: 0,0 điểm -> Hs có cách diễn đạt tương tự vẫn cho điểm tuyệt đối	1,0
II.VIẾT	Viết bài văn nghị luận phân tích nội dung và nghệ thuật bài thơ <i>Lời ru của mẹ</i> -Xuân Quỳnh ở phần đọc hiểu	
	a. Đảm bảo bố cục 3 phần: Mở bài giới thiệu tác giả, tác phẩm, Thân bài phân tích những đặc sắc về nội dung và nghệ thuật của bài thơ, Kết bài đánh giá, cảm nhận chung về bài thơ.	0,5
	b. Xác định đúng vấn đề: Xác định được vấn đề cần bàn luận: phân tích nội dung và nghệ thuật bài thơ <i>Lời ru của mẹ</i> - Xuân Quỳnh ở phần đọc hiểu	0,25
	✓ Luận điểm 1. Đặc sắc về nghệ thuật - Thể thơ 5 chữ, nhịp 3/2, 2/3 nhịp nhàng, nhẹ nhàng, gần gũi với lời ru dân gian. - Điệp từ “<i>Lời ru</i>”, “<i>con</i>”, lặp cấu trúc: <i>Lời ru là tấm chăn/ Lời ru là bóng mát; Lời ru thành giấc mộng / Lời ru thành ngọn cỏ/ Lời ru thành mệnh mông...</i> - Nhân hóa: Lời ru “<i>đi chơi</i>”, “<i>đón bước bàn chân con</i>”, “<i>thành bóng mát</i>”... - Tương phản: “<i>bóng mát - nắng gắt</i>”. - Liệt kê: Hành trình lời ru theo con qua từng giai đoạn cuộc đời. - Từ ngữ, hình ảnh trong thơ: Giản dị, gần gũi với lời ru dân gian. Hình ảnh gắn với đời thường: <i>chăn ấm, giấc mộng, ruộng khoai, bờ ao, ngọn cỏ, bóng mát, biển rộng...</i> - Mang ý nghĩa tượng trưng, chuyển hóa linh hoạt của lời ru: “<i>nắng gắt, gập ghềnh, mệnh mông</i>” → Mẹ luôn bên con khi con gặp nhiều khó khăn	1,5

	- Khổ 5 có 7 dòng thơ khác với các khổ trên: Nhấn mạnh khi con lớn xa rời mẹ thì mẹ vẫn thương con, lo cho con như lúc con còn bé. ✓ Luận điểm 2. Đặc sắc về nội dung - Đề tài: Tình mẫu tử, tình yêu thương và sự che chở của người mẹ dành cho con. - Chủ đề: Ca ngợi tình yêu thương của người mẹ theo suốt cuộc đời con. - Cảm hứng chủ đạo: Cảm hứng về tình yêu thương đằm ân tình và sự chở che của mẹ. + Khổ 1, 2: Mẹ thương, lo cho con khi còn bé, mẹ phải bế bồng (lí lẽ, dẫn lại các câu thơ phân tích). + Khổ 3, 4: Mẹ dẫn con đi học, đi chơi (lí lẽ, dẫn các câu thơ). + Khổ 5: Khi con lớn, xa mẹ, mẹ vẫn lo cho con. Con hãy nhớ rằng dù con có gặp trắc trở trong cuộc sống thì mẹ vẫn song hành cùng con, vui cùng con, buồn cùng con... (lí lẽ, dẫn các câu thơ). - Thông điệp: Tình yêu thương, sự chở che của mẹ là vô bờ, đi theo con suốt cuộc đời dù con ở bất kỳ nơi đâu. Vì vậy phải biết yêu thương, kính trọng, báo hiếu mẹ. ✓ Luận điểm 3. Đánh giá chung: - "Lời ru của mẹ" là một bài thơ nhẹ nhàng nhưng sâu sắc, tái hiện hình ảnh người mẹ tảo tần, với lời ru dịu dàng trở thành sợi chỉ đỏ nối liền quá khứ – hiện tại – tương lai của con. - Với hình ảnh thơ giàu tính biểu tượng và ngôn ngữ mộc mạc mà đầy cảm xúc, bài thơ đã chạm đến trái tim người đọc, đánh thức những hồi ức đẹp về tình mẫu tử và quê hương. * Hướng dẫn chấm: - Hs bài làm diễn xuôi đúng nội dung, không chia tách luận điểm: 2,5 điểm; diễn đạt ý lan man: 2,0 điểm - Trừ 0,5 điểm nếu hs không trích dẫn (câu thơ hoặc từ ngữ, hình ảnh) - Trừ 0,25 điểm nếu hs không tách các đoạn theo hệ thống luận điểm	1,5 0,5
	c. Chính tả, ngữ pháp: Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt.	0,25
	d. Sáng tạo: Thể hiện suy nghĩ sâu sắc; có cách diễn đạt mới mẻ.	0,5
Tổng		10,00